

La millor targeta de visita d'en Josep Joan Pintó és el seu mig segle d'exercici: "Al llarg de la vida, l'experiència va dipositant a la ment la relació entre el que has fet i dit, d'una banda, i el resultat obtingut, de l'altra. He viscut moltíssimes vides, perquè el client que confia en l'advocat li dona una versió dels fets rigorosament sincera. Només el lletrat de cor gaudeix d'aquesta experiència: la capacitat creadora de la solució o la potència de la defensa sempre són resultat d'haver viscut apassionadament l'assumpte."

Deixem que el nostre protagonista ens desgrani el procés que s'esdevé des de la primera visita del client al jurista: "No és per un sentit del deure que el client és sincer amb l'advocat, sinó perquè sap que durant aquella primera fase el lletrat és el seu jutge amic i que també li és sincer. Mentre que el magistrat té ocasió d'escollar la versió de totes dues parts, de manera que la seva imparcialitat és fruit de la suma de dues parcialitats, nosaltres només sentim una de les parts. I, tanmateix, al llarg de les primeres visites a l'advocat, el client no li demana una defensa; li demana que el jutgi." És per això que "les primeres explicacions són definitives. Al cap de tres minuts de conversa nosaltres sabem detectar si ens enganyen."

La necessitat d'honestedat és mútua: "L'últim que pot fer un jurista és enganyar qui l'ha contractat. Els membres del meu gremi, però, encara hem de tenir una altra virtut, que és la prudència: a l'hora d'emetre un pronòstic, has de vigilar que sigui just i el més pròxim possible a la realitat." A aquest efecte, "un coneixement total de l'assumpte" és primordial: "Encara que la llei parli de justícia gratuïta, un plet mai no s'ha resolt només amb el dret, sinó que pot requerir la intervenció de molts de mitjans i de professionals, des de geòlegs fins a arquitectes." I quan finalment arriba la resolució del plet, "en el 99 per cent dels casos guanya qui té raó. No cal un jutge especialment virtuós perquè triomfi la veritat." Com a conseqüència, "les defenses s'han de muntar a partir de fets certs. Seria molt difícil coordinar una mentida amb tot el procés de l'al·legació. La veritat més oculta sempre deixa petjades. En els litigis, l'honestedat no és un deure moral, sinó un conveniència pràctica. L'èxit del bon dret rau en el fet que allò que el dret estableix estigui configurat de tal manera que convingui practicar-ho. Avui dia el que busca la societat és el seu profit material i benestar i tot el que hi coincideixi se segueix molt fàcilment."

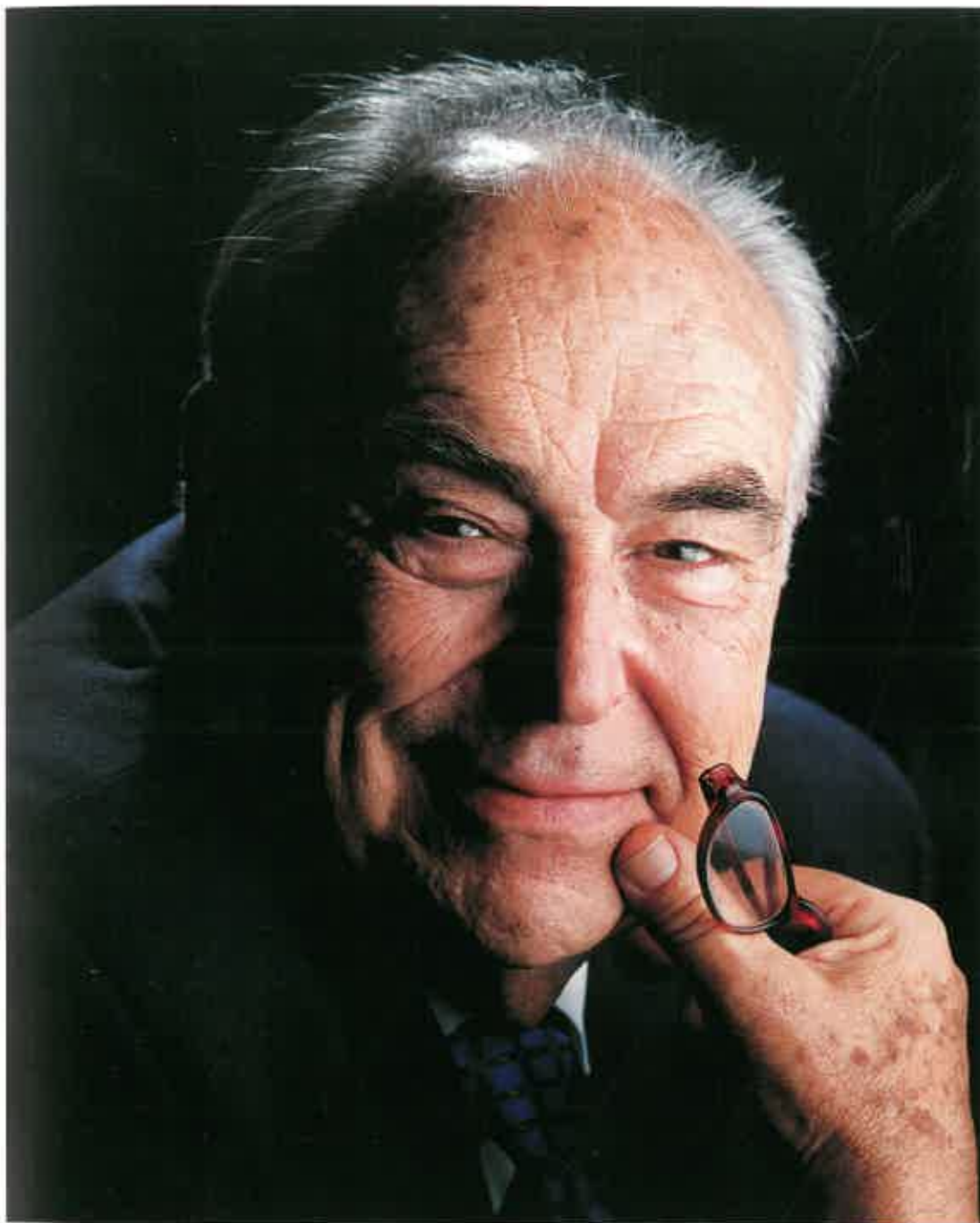
Què passa quan, tot i tenir la raó, es perd un cas? "Tens la temptació de caure en un sentiment d'indignació i de rebuig envers el jutge. Jo, però, substitueixo aquest sentiment per una anàlisi del que s'ha esdevingut. Cal convertir la pena en grans dosis d'entusiasme per treballar, tal com si haguessis guanyat." Perdi o guanyi, "l'advocat ha d'estar sempre convençut del funcionament de la justícia, per tal de poder-hi col·laborar." El nostre convidat insisteix que "la justícia ha estat tradicionalment definida com una virtut. Al meu parer, no és altra virtut que la de donar a cadascú el seu. És com una estrella polar que il·lumina el dret, que la segueix de prop. El dret és a la justícia el que un jove enamorat a una noia: com més s'hi acostava ell, més se n'allunyava ella."

Qui millor, per parlar de justícia, que un home que durant vint anys va ser magistrat del Tribunal Superior d'Andorra? "Quan l'aplicació de la llei pro-

dueix un resultat injust, el bon jutge ha de buscar un camí legal que li proporcioni un resultat just. A la nit, quan el magistrat es troba sol, a casa, i comença a analitzar un cas, s'adona que totes dues parts tenen raó; la solució no li donarà la llei, sinó la seva consciència, el sentiment jurídic. És llavors que decideix quin conjunt de raons pesa més i mitjançant una profunda visió ètica s'inclina per una o per l'altra. Llavors només li queda donar el pas més fàcil de la sentència: justificar la seva decisió." Aquest és l'ofici del jutge: "Penetres fins a l'íntima misèria humana, és una escola de formació extraordinària." Una professió molt diferent de la que ara exerceix, que resulta molt més "còmoda perquè quan ets advocat, tens el deure d'estar al costat d'una posició i defensar-la i, en canvi, quan ets jutge, et veus obligat a decidir entre dos individus i fer mal a un d'ells, en el menor grau possible, cosa molt difícil i que fa patir molt." De quines "armes" disposa l'advocat? "De l'eloqüència, fonamentada en el sentiment jurídic i en l'aprenentatge i coneixement de les lleis." Després d'aquesta breu anàlisi de la justícia, ens preguntem l'opinió del nostre interlocutor sobre la disciplina a la qual dedica tots els seus esforços, el dret: "Està immers dins de la vida mateixa, per sobre de la llei i fins i tot de les conveniències i sentiments personals o col·lectius. El dret es basa en uns principis, entre els quals hi ha la dignitat de l'home, que no es poden oblidar. És evident que el dret contempla la vida com un tot, amb unitat orgànica. Quan s'altera aquesta unitat i s'infringeix la llei, es produeixen uns moviments incontinibles que desmboquen en la caiguda en desús d'aquell precepte." Per a en Josep Joan, el dret té dues vessants: "En sentit objectiu, el conjunt de formes que constitueixen l'ordenament jurídic. En sentit subjectiu, el poder de la persona per exigir alguna cosa." I les lleis? "Normes jurídiques degudament promulgades que integren una part de l'ordenament jurídic."

Si els seus 50 anys d'exercici avalen el nostre interlocutor, ara els seus comentaris no deixen lloc a dubtes: "L'experiència només s'adquireix quan el pes de la responsabilitat et poleix i t'abrillanta. El que diu el dret ja consta en els llibres; com es redacten els escrits ho determinen els formularis. El que costa és el procés de la presa de decisió, un procés que comença amb molta angoixa però que acaba amb una gran satisfacció. Fins que no has seguit aquest procés moltes vegades, no ets advocat i això és el que jo transmeto als meus aprenents: 'Quan hàgiu pres la decisió, veniu-me a veure'. El passant que entra en un despatx, observa models i els copia, i tan bon punt té un assumpte entre mans fa el que li aconsella un company més experimentat. No aprèn res. L'advocat ha de tenir una mena de santa rebel·lia; no pot estar sotmès a l'autoritat formal."

D'altra banda, adverteix a les noves generacions, en què s'inclouen els seus fills -Jordi, Daniel, Àlex i Montse-, que "el millor que es pot fer per ser un bon advocat és estudiar de valent a la universitat. L'important és saber dret, però el dret no significa saber lleis: significa penetrar la seva filosofia, entendre el comportament dels jutges... La universitat et dona l'oportunitat de fer-ho: només et cal visitar la biblioteca per trobar-hi un bon nombre de manuals sobre com es jutja." I si a casa tens un advocat tan brillant com en Josep Joan Pintó que et pot transmetre els seus coneixements, no es pot dubtar ni un moment del resultat.

“He viscut moltíssimes vides, perquè el client que confia en l’advocat li dóna una versió dels fets rigorosament sincera”

Josep Joan Pintó - Barcelona (Barcelonès)